

GOOB

geloofwaardig
open
betrouwbaar

www.gob-sg.nl

VERKIEZINGSPROGRAMMA

2010 - 2014

SITTARD – GELEEN ÉÉN !!!

Sittard-Geleen-Born, 07 december 2009

INHOUD:

1.	INLEIDING	Blad 3
2. 2.	INDIVIDUELE DIENSTVERLENING AAN DE INWONERS.	Blad 4 t/m 5
	2.1 Algemeen.	
	2.2. Dienstverlening van goed naar beter!	
	2.2.1. Telefonische bereikbaarheid.	
	2.2.2. Postafwikkeling en klachtenafhandeling.	
	2.2.3. E-dienstverlening.	
	2.2.4. Communicatie.	
	2.2.5. De website	
	2.2.6. Gemeentelijke publicaties.	
	2.2.7. Afval.	
	2.2.8. Deregulering.	
3.	VISIE OP WIJKGERICHT WERKEN.	Blad 6 t/m 9
	3.1. Samen werken aan leefbaarheid.	
	3.2. Burgerparticipatie en interactieve beleidsvorming.	
	3.3. Beheer Openbare Ruimte.	
	3.4. Leefbare wijken en buurten.	
	3.5. Voorzieningenniveau in de wijken en dorpen.	
	3.6. Woningbouw.	
	3.7. Veiligheid leefomgeving.	
	3.8. Jeugdoverlast.	
4.	STEDELIJKE ONTWIKKELING	Blad 10 t/m 13
	4.1. Stadscentra en de detailhandel	
	4.2. Middengebied tussen Sittard en Geleen	
	4.3. Mobiliteit en parkeren	
	4.4. Automotive en logistiek	
	4.5. Graetheide	
	4.6. Grensmaas	
	4.7. Natuur, landschap en recreatie	
	4.8. Sportbeleid	
	4.9. Evenementenbeleid	
	4.10. Werkgelegenheid.	
	4.11. Wijkeconomie.	
	4.12. Arbeidsmarktbeleid.	
	4.13. Duurzaamheidsbeleid.	
	4.14. Monumentenbeleid.	
	4.15. Zwerfafval	
5.	SOCIAAL BELEID.	Blad 14 t/m 17
	5.1. WMO	
	5.2. Vrijwilligers en organisaties.	
	5.3. Senioren	
	5.4. Jongeren.	
	5.5. Armoedebeleid	
	5.6. Maatschappelijke opvang	
	5.7. Prestatieafspraken woningbouwcorporaties	
	5.8. Gezondheidszorg	
	5.9. Onderwijs.	
	5.10. Mondiaal beleid	
	5.11. Gesubsidieerde instellingen	
6.	SAMENWERKING OP (EU)REGIONAAL EN ZUID-LIMBURGS NIVEAU.	Blad 18
7.	FINANCIEEL PERSPECTIEF.	Blad 19

1. INLEIDING.

Het verkiezingsprogramma van de politieke groepering GOB 2010-2014 is opgesteld in het teken van een volgende stap naar één gemeente : Sittard-Geleen Eén !!! Een gemeente met ruimte voor eigen identiteit van de wijken en dorpen van onze mooie stad. Een stad met zoveel kansen, een stad om van te houden. Dat staat centraal in de verkiezingscampagne van het GOB : I love Sittard-Geleen-Born !!!

De politieke groepering GOB functioneert vanuit de kernbegrippen Geloofwaardig, Open en Betrouwbaar ten behoeve van de belangen van de inwoners van de gehele stad. Leidend daarbij is een integrale en transparante overheid, waar de inwoners vertrouwen in kunnen hebben. De kandidaten van het GOB zullen hun handelen baseren op deze principes, waarbij de leefbaarheid van de wijken, buurten en dorpen van onze stad centraal staat. Door middel van het organiseren van wijkbezoeken en verenigingsavonden functioneert het GOB dicht bij de inwoners en verenigingen in onze stad. De binnen het GOB aanwezige deskundigheid zal worden ingezet om de inwoners centraal te stellen en de menselijke maat leidend te laten zijn bij het functioneren in de gemeenteraad. Het GOB voorziet als gevolg van de demografische ontwikkelingen in de komende jaren een verdere aantasting van het voorzieningenniveau in de wijken, buurten en dorpen van onze stad. Daarom zal het GOB zich sterk maken voor een kleine kernenbeleid, waarbij het mogelijk moet zijn om maatwerk te leveren in het belang van de leefbaarheid van onze inwoners.

Het verkiezingsprogramma van het GOB is opgebouwd vanuit een viertal niveaus, waarop de gemeente zou moeten functioneren. Dat zijn de individuele dienstverlening aan de inwoners, een visie op wijkgericht werken, de stedelijke ontwikkelingen en tenslotte de samenwerking op (Eu)regionaal niveau. Het GOB constateert dat een verdere verbetering van de communicatie met de inwoners en belangengroeperingen noodzakelijk is. Het GOB is van mening dat de communicatievormen sterker gerelateerd dienen te worden aan de inwoners. Hierbij wordt gedacht aan communicatieploegen die de wijken, buurten en dorpen ingaan en met ondersteuning van de aanwezige platforms de inwoners bezoeken en de communicatie over de diverse onderwerpen aangaan. De inwoners wensen serieus genomen te worden en door middel van deze communicatievormen is het mogelijk om daar invulling aan te geven. Bovendien is het een uitgelezen kans om daarmee de afstand tussen de inwoners en het gemeentebestuur te verkleinen.

Tenslotte wordt in de paragraaf financieel perspectief ingegaan op de moeilijke tijd, die voor ons staat. De aangekondigde bezuinigingen van de rijksoverheid zullen ongetwijfeld leiden tot ingrijpende beslissingen. Het GOB zal zich bij die keuzes laten leiden door het uitgangspunt dat dit niet ten koste van de leefbaarheid mag gaan. Minder regels, minder bureaucratie, meer efficiency en scherpe keuzes zijn uitgangspunt van handelen.

2. INDIVIDUELE DIENSTVERLENING AAN DE INWONERS.

2.1. Algemeen.

In de afgelopen jaren werd de kwaliteit van de dienstverlening zowel bij de overheid als de particuliere sector gekenmerkt door vervanging van de individuele dienstverlening door innovatieve dienstverlening. Koplopers hierbij waren de banken. Inmiddels is een kentering zichtbaar. Het teveel op afstand plaatsen van de klant verbreekt de vertrouwensrelatie. Dit is een belangrijk signaal voor de overheid. Waar aan de ene kant de innovatieve dienstverlening hoog op de agenda staat van alle overheden, staat aan de andere kant de burger/klant die graag persoonlijk contact heeft. Er zal dus moeten worden gezocht naar een goed evenwicht. Vernieuwend voor die burgers die vanuit huis hun producten willen bestellen en individueel voor die burgers die graag persoonlijk worden te woord gestaan en het geen probleem vinden om 2 maal naar het gemeentehuis te komen.

Het GOB wil dat de burger optimaal wordt bediend. Dat dient te gebeuren vanuit de centrale stadswinkel in Geleen en servicepunten in Sittard en Born. Deze servicepunten kunnen pas worden ingericht, ter vervanging van de huidige stadswinkels, als de e-dienstverlening op orde is en het aantal bezoekers fors is teruggelopen. Hier dient nu een voortvarende aanpak te worden gekozen. Sittard-Geleen heeft inmiddels een achterstand opgelopen en het niet digitaal kunnen aanbieden van producten strookt niet met het beeld van een jonge enthousiaste stad.

2.2. Dienstverlening van goed naar beter!

2.2.1. Telefonische bereikbaarheid.

Er bereiken ons steeds minder klachten over de telefonische bereikbaarheid. Dit gegeven wordt ook gestaafd door de uitkomsten uit het burgeronderzoek. Wel wordt nog steeds als een ergernis ervaren dat bij terugval naar het callcenter men vaak bij een andere medewerker terecht komt en men het verhaal dan opnieuw moet vertellen. Het blijft niettemin belangrijk de ambtenaren ervan te doordringen dat zij de gemeente vertegenwoordigen en een goede dienstverlening vanzelfsprekend is.

2.2.2. Postafwikkeling en klachtenafhandeling.

De automatische ontvangstbevestiging van brieven verloopt soms traag. Soms is het antwoord er eerder dan de ontvangstbevestiging. Maar ook hier horen wij beduidend minder klachten over. Ook hier is het zaak de verbetering te blijven zoeken. Immers de eisen van de burger worden terecht ook steeds hoger. Termijnbewaking bij de afhandeling van brieven is een belangrijk instrument om het niveau goed te houden, maar ook inhoud en toonzetting bepalen mede het beeld dat de burger heeft van de contactvriendelijkheid van de gemeente. Leidraad moet blijven dat brieven binnen 4 weken worden afgehandeld. Brieven die per e-mail worden ontvangen dienen dezelfde status te hebben als gewone brieven maar moeten binnen 2 weken worden afgehandeld. Over klachtenafhandeling dient de servicelijn sneller terug te koppelen naar de melder.

2.2.3. E-dienstverlening.

Leidend in de E-dienstverlening is het NUP (Nationaal uitvoeringsprogramma en e-overheid). Daarnaast heeft het Kabinet in juni 2008 de ICT-Agenda aangeboden aan de 2^e Kamer. Doelstellingen van de ICT-Agenda zijn o.a. een betere elektronische dienstverlening van de overheid en het verbeteren van de e-vaardigheden van de burgers. Het GOB is van mening dat in Sittard-Geleen een extra inzet gepleegd moet worden om de e-dienstverlening op peil te brengen. Er dient een plan te komen met te behalen doelen en een gericht tijdpad.

2.2.4. Communicatie.

Het GOB streeft een goede communicatie met de burgers na. Dit dient op alle niveaus in orde te zijn, in het persoonlijk of telefonisch contact, via de website, de publicaties in de Trompetter en de Stadskrant. Gekeken moet worden of de gemeente kan participeren in websites als Buurtlink of 112 om de burgers nog meer te betrekken bij de gemeente. Verder wordt verwezen naar de paragraaf burgerparticipatie en interactieve beleidsvorming. Extra aandacht dient uit te gaan naar het vermarkten van de stad middels citymarketing.

2.2.5. De website

De website van de gemeente dient te worden vernieuwd. In vergelijking met andere sites van dienstverlenende instanties en gemeenten is de gemeentelijke website onoverzichtelijk, ontoegankelijk en weinig wervend voor de stad. Als promotiemiddel is de gemeentelijke website onder de maat. Het is van het grootste belang om meer mensen naar de stad te lokken om de economie in onze binnensteden op peil te houden. Geïnteresseerde dagbezoekers kunnen op de site nauwelijks informatie vinden. Om bijv. de parkeermogelijkheden te bekijken moet je te vaak doorklikken. De website dient uit te stralen wat de gemeente is, wil en kan.

2.2.6. Gemeentelijke publicaties.

Ook het GOB ontvangt veel klachten over de bezorging van de Trompetter. Hierdoor lopen veel inwoners gemeentelijke informatie mis. Er dient een onderzoek te komen op welke wijze alle inwoners in gelijke mate geïnformeerd kunnen worden. Volgens het GOB dient de gemeente te informeren en is het niet de bedoeling dat de burger op zoek moet naar informatie.

2.2.7. Afval.

In 2011 zal in de gehele gemeente eenzelfde systeem voor het inzamelen van restafval en groen worden geïntroduceerd. Alle woningen krijgen dan de beschikking over een container voor het restafval en een container voor het groen. Nu het plastic apart wordt opgehaald is het restafval beduidend minder. Er dient dan ook gekeken te worden of het aanbiedingsgedrag verdisconteerd dient te worden in de afvalstoffenheffing. Het GOB is van mening indien de plasticinzameling een succes blijkt dat niet alsnog betaald moet worden voor zakken etc.. Goed scheidingsgedrag dient beloond te worden. Het 2 maal per jaar aanbieden van groen tuinafval en het gratis brengen naar de milieuparken dient gecontinueerd en uitgebreid te worden.

Het GOB is voorstander van het instandhouden van de 3 milieuparken in de gemeente. Hierbij is het ook mogelijk om middels een regionale samenwerking een spreiding in de Westelijke Mijnstreek te bevorderen.

2.2.8. Deregulering.

Het GOB is groot voorstander van minder regels van de overheid. Helaas moet worden geconstateerd dat er echter steeds meer regels en voorschriften bijkomen. Alle overheden maken zich hieraan schuldig. Oorzaak is vaak het zoeken naar 100% dekking, hetgeen echter nooit is te verwezenlijken. Centraal dient te staan de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners. Daarvoor is het echter noodzakelijk dat de inwoners volledig en goed worden geïnformeerd over het beleid van de gemeente. Nog meer dan in het verleden, zal bij nieuwe regelgeving het principe nee, tenzij gehanteerd dienen te worden. Gelet op de toekomstige financiële problematiek is deregulering een must. Regels leiden tot administratieve vastleggingen en handhaving, hetgeen hoge kosten met zich meebrengt. Bovendien is het onmogelijk om alle regels te handhaven. Het GOB is van mening dat in het kader van de nota integrale handhaving hierover een discussie gevoerd dient te worden.

3. VISIE OP WIJKGERICHT WERKEN.

3.1. Samen werken aan leefbaarheid.

Het GOB wenst de visie op wijkgericht werken verder vorm te geven. De in de afgelopen jaren ontwikkelde methodiek van stadsdeelplannen en –programma's vormt een goede basis om wijkgericht werken verder te ontwikkelen. Het GOB vindt dat de deskundigheid van de inwoners nog meer betrokken dient te worden bij het "samenwerken" aan leefbaarheid van buurten, wijken en dorpen. Zowel bij de vormgeving van de fysieke omgeving (openbare ruimte) als de sociale leefomgeving (maatschappelijke betrokkenheid, sociale cohesie en verantwoordelijkheid naar elkaar).

Belangrijk hierbij is dat de buurtagenda door de inwoners zelf wordt gemaakt en niet voor de inwoners. Te vaak nog is het de gemeente, met de beste bedoelingen overigens, die de buurtagenda bepaalt en uitgewerkte nota's en maatregelen aan buurtkaders presenteert.

3.2. Burgerparticipatie en interactieve beleidsvorming.

Inwoners vinden de overheid vaak onbetrouwbaar en ondoorzichtig. Zij vinden dat zij niet serieus worden genomen en herkennen hun wensen vaak niet in het overheidshandelen.

Leidraad voor het GOB is "de burgers centraal" : inwoners dienen serieus genomen te worden en gestimuleerd te worden om met de gemeente in een zo vroeg mogelijk stadium mee te denken. In besluitvormingsprocessen dienen de stappen en beslismomenten in een open sfeer te worden aangekondigd en gecommuniceerd en de uitkomsten van inspraak moeten voor de insprekende inwoners herkenbaar te zijn.

Het GOB is van mening dat de gemeente burgerparticipatie (deelname van inwoners aan de vormgeving van hun leefomgeving) moet stimuleren en faciliteren. De inwoners mogen niet in een positie worden gebracht waarbij ze alleen ja of nee tegen gemeentelijke voorstellen kunnen zeggen. Het project ambtenaren moeten burgers bellen, dient adequaat opgepakt te worden.

In het kader van deze burgerparticipatie vervullen buurt- of dorpsplatforms in de ogen van het GOB een belangrijke rol. Zij ontvangen signalen uit de buurten of dorpen en vormen daarmee een doorgeefluik naar de gemeente.

Het GOB wil onderzoeken of de betrokkenheid van inwoners verder vergroot kan worden door geïnteresseerde wijkbewoners uit te nodigen voor een "deskundigenpanel". Deze inwoners bezitten naast kennis van hun wijk en van haar bewoners, vanuit hun maatschappelijke functie, deskundigheid, die zij wellicht ook ten goed aan hun directe woonomgeving willen laten komen, bijvoorbeeld een verpleegkundige, chauffeur, architect, tuinman, beveiliging etc.

Als in een zeer vroeg stadium dit "deskundigenpanel" vanuit hun dubbele expertise meedenkt en een belangrijke stem heeft in zaken die in de wijk verbeterd moeten worden, kan meer maatwerk en herkenbaarheid van de buurtaanpak worden bereikt.

3.3. Beheer Openbare Ruimte.

Een gezonde, veilige, schone en prettige openbare ruimte is de basis voor een goede wijk. Inwoners hebben daar recht op. Maar ook op een klantgerichte ambtelijke organisatie die hiervoor zorg draagt.

Het GOB vindt het van belang dat de gemeente op buurtniveau herkenbaar is in vaste wijkteams voor beheer en onderhoud. Deze herkenbare wijkteams kunnen snel en slagvaardig signalen en knelpunten van inwoners ter hand nemen en overige signalen doorleiden. Bij voorkeur maken ook mensen uit de buurt onderdeel uit van het wijkteam, bijvoorbeeld buurtbewoners zonder werk of vrijwilligers. De herkenbaarheid en betrokkenheid bij de buurt van deze wijkteams wordt zo verder vergroot. De pilots die momenteel plaatsvinden in het kader van het regionaal werkbedrijf dienen fors ondersteund te worden. Aandachtspunt is onder meer het vier keer per jaar maaien van bermen in de bebouwde kom.

Communicatie over dagelijkse buurtzaken, zoals ophalen van tuinafval, onderhoud, maai- en veegschema's e.d. dient niet alleen via de reguliere gemeentelijke berichtgeving, maar ook middels mailflyers op straatniveau aan geïnteresseerden aangeboden te worden.

3.4. Leefbare wijken en buurten.

De krimp van de bevolking gaat niet voorbij aan Sittard-Geleen. De daling van het inwoneraantal van de gemeente is reeds een feit en gaat de komende jaren verder, waarbij tevens de samenstelling van de bevolking sterk wijzigt. Meer oudere inwoners (vergrijzing) en minder jongeren (ontgroening). Deze ontwikkeling is van grote invloed op de leefbaarheid van de stad. Immers, minder mensen vermindert het draagvlak van voorzieningen (winkels, sport- en verenigingsaccommodaties, enz.). Minder mensen betekent minder inkomsten voor de gemeente (belastingen, bijdragen Rijk). Meer oudere mensen vergt een goed ouderenbeleid (WMO, woningbouw, participatie). Minder jongeren blijft op termijn ook niet zonder gevolgen (aanwas verenigingen, werkgelegenheid). Het GOB is van oordeel dat een samenhangend kleine kernen beleid ontwikkeld dient te worden om de leefbaarheid van de stad en al haar wijken en dorpen, ook in tijden van krimp te kunnen garanderen. Maatwerk moet daarbij mogelijk zijn.

3.5. Voorzieningenniveau in de wijken en dorpen.

Het GOB ontvangt veel signalen over het teruglopend aantal voorzieningen en afnemend verenigingsleven in de wijken en dorpen van onze stad, zoals in Holtum, Lindenheuvel, Vrangendael etc.

Het GOB is voorstander van het zo lang mogelijk handhaven van fysieke voorzieningen en ontmoetingspunten voor de inwoners in de diverse wijken en dorpen. Denk hierbij aan een gemeenschapshuis, een school, een huisarts of vereniging- en sportvoorzieningen. Door de bevolkingskrimp en de schaarse financiële middelen komt dit uitgangspunt echter steeds meer onder druk te staan. Vandaar dat het GOB het bundelingprincipe, zoals opgenomen in het gemeentelijk beleid ten aanzien van vereniging- en sportaccommodaties en onderwijshuisvesting onderschrijft. Het betreft het bundelen van voorzieningen vanuit een gezamenlijk (gebouwend) concept, als het bundelen in geografisch opzicht van voorzieningen (voor meerdere wijken of dorpen).

Ten aanzien van het bundelen van voorzieningen voor meerdere wijken of dorpen, vinden wij het echter zeer belangrijk dat deze bundeling niet dwingend wordt voorgeschreven, maar door de gemeente als een mogelijkheid wordt aangeboden aan wijkbewoners, verenigingen en andere instanties. Dit alleen als blijkt dat de voorzieningen geen maatschappelijk en economisch draagvlak meer hebben in de wijk of dorp.

Oplossingen kunnen dan gevonden worden in het uitwerken van bijvoorbeeld het concept van de brede school, bijvoorbeeld een basisschool met peuterspeelzaal, voor-, tussen- en naschoolse opvang en jeugdzorg. Een verdere uitbreiding tot multifunctionele accommodatie behoort eveneens tot de mogelijkheden. Hierbij wordt gedacht aan een servicepunt van de stadsdeelmanager, een bankloket of pinautomaat en een bibliotheekvoorziening. Deze ontmoetingspunten zijn zeer belangrijk voor de sociale leefbaarheid van een wijk of dorp. Deze punten vervullen immers een centrale rol in het aanbod en de samenwerking tussen de verschillende actoren in de wijk.

Door middel van het bundelen van fysieke voorzieningen neemt automatisch de mogelijkheid toe van afstemming en vroegtijdig opsporen van functionele problemen van de inwoners. Door een breed aanbod en goede samenwerking kunnen preventieve acties worden uitgevoerd op het gebied van opvoedingsondersteuning, jeugdgezondheidszorg, jeugd- en jongerenwerk, maatschappelijke ondersteuning, thuiszorg en verdere ondersteuning van ouderen. Maar ook advisering over gemeentelijke zaken, zoals de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, armoedebestrijding en werk en inkomen.

Op die manier kan een netwerk ontstaan waar aandacht is voor de samenwerking tussen instanties en instellingen die zich bezig houden met het totale welzijn van de gehele gemeenschap.

3.6. Woningbouw.

Het GOB vindt dat voor iedere woningzoekende een geschikt woningaanbod aanwezig dient te zijn. Woningcorporaties dienen zich hierbij primair in te zetten voor die woningzoekenden die moeilijk zelfstandig in hun woonwensen kunnen voorzien.

De ingezette bevolkingskrimp leidt tot minder inwoners. Minder inwoners betekent ook minder uitbreidingsbehoefte aan woningen. De woningen die nog gebouwd worden, dienen duidelijk geënt te zijn op behoefte van de inwoners (meer grondgebonden woningen in een betaalbare prijsklasse en woningen voor starters).

Thans worden nog te veel bouwplannen met name beoordeeld op financiële haalbaarheid voor ontwikkelaars en wordt te weinig rekening gehouden met de echte woningbehoefte. Gestapelde bouw (meer woningen per vierkante meter) ligt dan voor de hand. Het GOB is van mening dat een betere balans gevonden dient te worden (ook bij binnenstedelijke ontwikkelingen) tussen gestapelde woningbouw en grondgebonden woningen. Wanneer dit in de betaalbare sfeer geschiedt, is het GOB er van overtuigd dat veel woningzoekenden (ook oudere mensen) hier blij mee zullen zijn.

Voor zorgbehoevende inwoners dienen voldoende woningen aanwezig te zijn die functioneel ingericht zijn om deze zorg mogelijk te maken. Het GOB vindt hierbij dat flexibel omgegaan dient te worden met wensen om “aan” te wonen in de omgeving van zorgverleners. Denk hierbij aan het mogelijk maken dat ouderen aanwonen bij hun kinderen/mantelzorgers.

Leidend beginsel bij woningbouw dient te zijn om eerst binnen de bestaande bebouwde omgeving in te breiden en pas daarna uit te breiden. Voorkomen dient te worden dat, zeker in tijden van afnemende bevolking, nieuwe woongebieden tot leegstand in de bestaande woongebieden zullen leiden.

3.7. Veiligheid leefomgeving.

Wanneer de dagelijkse leefomgeving schoon en goed onderhouden is, draagt dit bij aan een veilig gevoel. Het GOB wil zich dan ook nadrukkelijk inzetten voor een goed onderhouden openbare ruimte, het tegengaan van verpaupering en leegstand. Vernielingen, onvoldoende verlichting en graffiti dienen snel te worden aangepakt.

Geweld en andere vormen van criminaliteit in stad en buurten moeten in samenwerking met politie en justitie zichtbaar en consequent bestreden worden. Belangrijk hierbij is een in de wijk zichtbare en aanspreekbare wijkagent. Signalen uit de wijk kunnen hem snel bereiken en worden zo snel mogelijk van een reactie voorzien.

Georganiseerde criminaliteit dient door gemeenten, politie, openbaar ministerie, belastingdienst en andere partners vanuit een samenhangende aanpak bestreden te worden. De in Zuid-Limburg hiertoe ingezette geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit dient dan ook krachtadig voortgezet te worden. Voorkomen dient te worden dat de onderwereld infiltreert in erkende economische sectoren. Bijvoorbeeld door crimineel geld wit te wassen door vastgoedtransacties. Activiteiten die niet alleen ons economisch bestel in ernstige mate aantasten, maar eveneens de rechtstaat.

Het GOB vindt dat na het oppakken van criminelen “doorpakken” het motto dient te zijn. Het ontmantelen van bijvoorbeeld een hennepkwekerij dient niet alleen voor de dader tot een passende straf te leiden, maar ook tot het alsnog afdragen van verkregen winsten (navordering belastingdienst) , het intrekken van eventuele uitkeringen (uitkeringsinstantie) en het opzeggen van huurcontracten (woningstichting). Voorkomen dient te worden dat in de maatschappij een beeld ontstaat dat criminaliteit loont.

3.8. Jeugdoverlast.

Jeugdoverlast en –criminaliteit is een lastig probleem. Vaak blijkt dat jongeren die problemen veroorzaken, zelf ook problemen hebben. Bij de aanpak van jeugdcriminaliteit geldt dan ook dat voorkomen beter is dan genezen.

Het GOB vindt het belangrijk om samen met andere partijen in te zetten op preventie. Jongeren met problemen helpen en zo voorkomen dat ze overlast veroorzaken of zelfs op het criminele pad komen. Bijvoorbeeld door het aanbod van sport- en spelactiviteiten te vergroten. Of hulp bieden aan jongeren die dreigen vast te lopen. Het betrekken van ouders hierbij middels opvoedingsondersteuning acht het GOB hierbij een vanzelfsprekendheid. De gemeente dient nadrukkelijker de regie ten aanzien van de uitvoering van het jeugd- en jongerenbeleid zelf ter hand te nemen en de uitvoering door PIW te laten doen. Vanuit een integrale aanpak dient verder bekeken te worden of voldaan kan worden aan de wensen van de jeugd ten aanzien van zogenaamde Jongeren Ontmoeting Plekken.

Helaas is het zo dat de preventieve maatregelen bepaalde groepen zwaar overlastgevend en criminele jongeren onvoldoende bereiken. Ook hier geldt dan wie niet horen wil, moet voelen. Goede voorbeelden qua aanpak zijn te vinden in andere Europese landen, zoals Zweden, waarbij een rechtstreekse confrontatie tussen slachtoffer, dader en ouders verplicht is gesteld.

4. STEDELIJKE ONTWIKKELING

4.1. Stadscentra en de detailhandel

De afgelopen jaren is er hard gewerkt aan de uitvoering van hetgeen de raad van de gemeente Sittard-Geleen raadsbreed heeft vastgelegd in de stadsvisie. Er zijn een aantal stappen voorwaarts gemaakt, maar de kredietcrisis, gevolgd door de economische crisis is ook niet aan Sittard-Geleen ongemerkt voorbij gegaan. Voor het uitvoeren van de stadsvisie zijn investeerders nodig, die bereid zijn om bouwprojecten te realiseren en ondernemers die bereid zijn zich te vestigen in onze stadscentra. Ook het stagneren van de woningbouw speelt hierin een belangrijke rol. Het GOB is van mening dat de gemeente Sittard-Geleen een belangrijke rol kan spelen in het stimuleren van ondernemers om zich in Sittard-Geleen te vestigen en projectontwikkelaars te motiveren om te investeren in projecten in onze stadscentra.

Wat het GOB betreft mag dit verder gaan dan de bijdrage van de gemeente in de infrastructuur en behoort het geheel of ten dele (voor-)financiering van bepaalde projecten ook tot de mogelijkheden. Op deze wijze kunnen de stadscentra extra gestimuleerd worden, of kunnen vastgelopen projecten weer vlotgetrokken worden. Dat een dergelijke (voor-) financiering met diverse waarborgen omkleed dient te worden is natuurlijk vanzelfsprekend.

De detailhandelstructuurvisie is door een grote meerderheid van de gemeenteraad aangenomen. Een van de belangrijkste doelstellingen hierin is het versterken van de wijkcentra en de stadscentra. Voor het GOB blijft het dan ook van groot belang dat grote koopkrachttrekkers in de stadscentra gevestigd worden. Het vestigen van grote trekkers buiten de stadscentra betekent immers dat juist koopkracht uit de stadscentra wordt weggetrokken. Een duidelijke keuze, waar we dus voor moeten gaan, waarbij we ons niet moeten laten verleiden om toch een koopkrachttrekker buiten de stadscentra te laten vestigen, alleen maar om een zo genaamde “grote vis” binnen te halen. Op basis van besluitvorming die heeft plaatsgevonden voor vaststelling van de retailstructuurvisie, is er bij de ontwikkeling rondom het Fortunastadion sprake van een uitzondering hierop. Maar daarbij is wel een flankerend beleid aangenomen dat de gevolgen hiervan in goede banen zal moeten leiden. Het moge duidelijk zijn dat het vasthouden aan het beleid dat streeft naar toename van de koopkracht in onze stadscentra zeer belangrijk is voor de versterking van het MKB en dat hierin ook de ontwikkeling van de Dobbelsteen een belangrijke rol speelt.

De functie van Sittard als onderwijsstad dient ook na realisatie van de Dobbelsteen krachtig te worden gestimuleerd. Zeer belangrijk is ook de versterking van de cultuurhistorische elementen in onze stadscentra, maar dat geldt ook voor de kleine kernen binnen onze gemeente. Aanpak van de verloedering in het Stationskwartier c.q. Steenweg heeft voor het GOB prioriteit. Verder dient de realisatie van een 2^e ingang van de Odaparking aan de Paardestraat in de toekomst mogelijk te zijn.

Aandacht dient er te zijn voor de huisvesting van studenten, maar vooral ook gelet op de vergrijzing, aandacht voor de huisvesting voor ouderen. In het stadscentrum van Geleen is een belangrijke kwalitatieve versterking gerealiseerd. De levendigheid in het centrum van Geleen als stedelijk servicecentrum dient verder te worden gestimuleerd door het vestigen van dienstverlenende bedrijven en organisaties.

4.2. Middengebied tussen Sittard en Geleen

Het middengebied tussen Sittard en Geleen zal de komende jaren o.a. plaats bieden aan de nieuw in te richten sportzone.

Verder is in dit middengebied prominent aanwezig het Fortuna stadion. Dit gebied is dus bedoeld voor sport, leisure en beperkt retail. De 1^e fase van ontwikkeling van de sportzone is inmiddels qua voorbereiding afgerond. Na realisatie hiervan zal een evaluatie zicht moeten geven op de verdere ontwikkelingen.

Een andere grote ontwikkeling is het in gebruik nemen van het Orbis Medisch Centrum met al zijn aanverwante instellingen. De uitbouw van de aangrenzende gezondheidsboulevard zullen wij dan ook volledig steunen. Punt van aandacht dient hierbij wel de verkeersafwikkeling te zijn zowel van het medisch centrum via Westelijke Randweg en Rijksweg als ook van het nieuwe centrum rond het Fortunastadion. Beide locaties zullen veel verkeer aantrekken hetgeen een goede aansluiting op het bestaande wegennet noodzakelijk maakt.

Dat de afbouw van het bedrijventerrein Fortuna de komende jaren onze versterkte aandacht heeft is duidelijk.

4.3. Mobiliteit en parkeren

De bereikbaarheid van de stadscentra is nog steeds niet optimaal. Hoogste prioriteit dient gegeven te worden aan het stimuleren van het fietsverkeer en verbetering het openbaar vervoer. Extra aandacht is noodzakelijk voor het grensoverschrijdend openbaar vervoer, alsmede de tarieven. Het autoverkeer dient beter te worden gereguleerd. Belangrijk aandachtspunt is de doorstroming van het verkeer, zowel bij de ingangen van de stad als in de stadscentra. Met name de wegbewijzing dient in orde te zijn en ook het parkeren dient goed geregeld te zijn. Gestreefd dient te worden naar zoveel mogelijk ondergronds parkeren. Overlast van parkeren door bezoekers van de centra in de omliggende wijken, dient te worden tegen gegaan. Zoals inmiddels is besloten wordt vergunningparkeren uitsluitend in overleg met de bewoners ingevoerd. Door het GOB is een oplossing aangedragen voor het bezoekersparkeren en het parkeren door mantelzorgers, door het invoeren van een vergunning met parkeerschijf. Apart aandachtspunt is nog het mogelijk maken van een systeem van ontheffingen voor veldwegen ten behoeve van agrariërs. De maatregelen die voortvloeien uit de evaluatie van het project duurzaam veilig, dienen snel te worden uitgevoerd.

4.4. Automotie en logistiek

De ontwikkeling rondom NedCar en het behoud van werkgelegenheid bij NedCar en de toeleveringsbedrijven is een voortdurend punt van aandacht voor de gemeente Sittard-Geleen tezamen met het bestuur van de provincie Limburg en het kabinet. Eveneens, met name in belang van de werkgelegenheid, moeten de ontwikkelingen op het industrieterrein Holtum-Noord blijvend gestimuleerd worden.

4.5. Graetheide

Het GOB is nog steeds van mening dat er op dit moment voldoende inbreidingsmogelijkheden op het Chemelotterrein zijn. De politieke groepering GOB is derhalve geen voorstander van het op korte termijn medewerking verlenen aan plannen om het groen gebied van Graetheide een bedrijfsmatige invulling te geven. De gemeente dient zich te blijven inspannen om Graetheide groen te houden, zodat het gebied de groene schakel tussen landschapspark de Graven en natuurontwikkeling van het Grensmaasgebied kan blijven vormen. Op grond van de huidige omstandigheden kiest het GOB voor het uitgangspunt Graetheide Groen. Extra aandachtspunt is de leefbaarheid van de inwoners van Graetheide door toekomstige intensivering van het scheepvaartverkeer en het toenemend sluipverkeer als gevolg van verkeersinfarcten op de A2.

4.6. Grensmaas

Het bestuurlijke en privaatrechtelijke traject heeft niet opgeleverd wat wij als GOB hadden gehoopt. Hierdoor was het bestemmingsplantechnisch niet mogelijk het door ons gewenste resultaat te bereiken. Het GOB is daarom nu van mening dat in de uitvoeringsplannen voorwaarden vastgelegd moeten worden, waardoor de leefbaarheid van de inwoners wordt gewaarborgd. Bijzondere aandacht dient te krijgen het voorkomen van overlast van transport tussen Obbicht en Trierveld, de sanering van het Elba-gebied en de leefbaarheid voor de bewoners van Schipperskerk.

4.7. Natuur, landschap en recreatie

De ontwikkeling van het landschapspark de Graven, met de ecologische verbindingzone op het Graetheidegebied en de verbinding met het Grensmaasgebied moeten we koesteren. Ook dient er aandacht te zijn voor ontwikkeling aan de noordzijde van onze gemeente, waar het gaat om de ontwikkeling van het landschapspark Susteren, welk gedeelte op het grondgebied van de gemeente Sittard-Geleen is gelegen. Ook hecht het GOB grote waarde aan het behoud van de buitengebieden. Deze mogen niet zo maar opgeofferd worden aan bijvoorbeeld woningbouw of andere ontwikkelingen die natuur- en landschap kunnen aantasten. Uitsluitend de leefbaarheid in de kleine kernen zou een uitzondering kunnen vormen om op zeer beperkte schaal de grenzen van het buitengebied te verleggen.

Het schaarse groen in de stedelijke gebieden dienen we te behouden en zo mogelijk door nieuwe groenaanleg uit te breiden. Extra aandacht dient uit te gaan naar recreatiemogelijkheden, zoals wandel- en fietsroutes. De aanpak van fietspaden langs het Julianakanaal is een al lang gekoesterde wens.

4.8. Sportbeleid

Geheel in de lijn met de besluiten genomen in de nota sportvernieuwing leggen wij als GOB de nadruk op het behouden, stimuleren en ondersteunen van de amateur- en breedtesport. Het ingestelde sportservicepunt speelt hierbij een belangrijke rol. Het zal voor de besturen van de betrokken clubs en verenigingen door de dalende bevolkingsaantallen steeds moeilijker worden om alle accommodaties draaiende te houden. Als gemeentelijke overheid zullen wij dan ook de helpende hand moeten toesteken bij fusies en samenwerkingsverbanden. Dit alles om het voorzieningenniveau in de stadsdelen, dorpen en wijken op peil te houden. Dit proces dient met veel overleg en samenwerking gepaard te gaan. Dus niet vóór de burger maar mét de burger beslissen. Zolang er draagvlak voor een voorziening of accommodatie is, dient deze te blijven bestaan. Bij eventuele fusies of samenwerkingsverbanden moeten bij voorkeur de bestaande accommodaties gebruikt worden. Maatwerk moet overigens altijd mogelijk zijn. Geldelijke steun dient alleen aan amateurs en niet aan professionele organisaties gegeven te worden. Daar waar professionals en amateurs in een en dezelfde organisatie of club werkzaam zijn zal er dan ook een heldere en precieze scheiding van financiële middelen dienen te zijn. Wij als GOB zijn van mening dat de lobby om te komen tot een Toptalentencentrum versterkt zal moeten worden gevoerd.

In het middengebied bij het Fortuna stadion zal de komende tijd de sportzone tot ontwikkeling komen. Hier is plaats voor zowel amateur- als profsport. Bij het verplaatsen van accommodaties naar deze sportzone dienen dan wel de bestaande inrichtingen tot het moment van verplaatsing normaal te blijven functioneren. Na afsluiting van de nu begonnen fase I dient er een evaluatie te komen zodat hiermee het verdere verloop bepaald kan worden.

4.9. Evenementenbeleid

Het gemeentelijke evenementenbeleid dient nog meer gericht te worden op de regierol van de gemeente en verder afbouwen van de uitvoerende gemeentelijk rol. Er dienen harde afspraken gemaakt te worden over waar de financiële en juridische verantwoordelijkheid ligt aangaande de gemeentelijke evenementen. De verantwoordelijkheid dient naar mening van het GOB te liggen bij de organisatie van het evenement, bij voorkeur bij een aparte stichting. Aan een eventuele door de gemeente verstrekte financiële bijdrage dient de voorwaarde van een heldere verantwoording te worden gekoppeld.

4.10. Werkgelegenheid.

Als gevolg van de kredietcrisis, gevolgd door de economische crisis zal de werkgelegenheid verder onder druk komen te staan. Uitgaande van die voorspelling zal de komende tijd een aantal mensen hun baan kwijtraken en op zoek moeten naar een andere arbeidsplaats. Als GOB zijn we van mening dat de gemeente alle creativiteit uit de kast zal moeten halen om in faciliterende, stimulerende en subsidiërende zin deze mensen te ondersteunen bij het zoeken naar nieuw werk. Belangrijk daarbij is het aantrekken van nieuwe bedrijven met werkgelegenheid verspreid in diverse bedrijfstakken. Door deze spreiding van werkgelegenheid in diverse bedrijfstakken wordt het risico binnen de regio gespreid als in een bepaalde bedrijfstak de werkgelegenheid in een periode sterk afneemt. Met name is dit het geval in conjunctuur gevoelige bedrijfstakken zoals de autoindustrie. Naast het aantrekken van werkgelegenheid dient de focus natuurlijk ook gericht te zijn op het behoud van werkgelegenheid, niet alleen in de grote bedrijven als DSM, Sabic, Chemelot en NedCar, maar ook in de middelgrote bedrijven die gevestigd zijn in Sittard-Geleen en omgeving. Een zeer belangrijke werkgever is het MKB. Met name ook het ondersteunen van het MKB in de voorwaarde scheppende sfeer is een belangrijke taak van de gemeente. In samenwerking met het bedrijfsleven dient er goed gekeken te worden naar het scholen van nieuwe werknemers en het her-, bij- en omscholen van de huidige werknemers, afgestemd op de beschikbare werkgelegenheid en de verwachte wijziging van deze werkgelegenheid.

4.11. Wijkeconomie.

Het GOB acht het van het grootst mogelijke belang dat het MKB in de wijkwinkelcentra wordt ondersteund bij PR, activiteiten of ondersteuning in fysieke zin. Naar aanleiding van een door het GOB ingediende motie wordt een concreet actieplan opgesteld, waaraan ook de vereiste financiële middelen gekoppeld dienen te worden. Realisatie van de wijkwinkelcentra in Sittard Zuid en Sittard Oost heeft prioriteit, evenals de sloop van het leegstaande winkelcentrum Hemelsley.

4.12. Arbeidsmarktbeleid.

Het GOB ondersteunt het regionaal arbeidsmarktbeleid zoals dat eerder is vastgesteld. Bijzondere aandacht verdient de uitwerking van het arbeidsmarktinstrumentarium, zoals participatiehuis, ondernemershuis, mensontwikkelbedrijf Vixia en het regionaal werkbedrijf openbare ruimte. Ondanks de huidige economische omstandigheden, dient voortvarend gewerkt te worden aan een viertal sectorconvenanten op Zuid-Limburgs niveau t.w. procestechniek, logistiek, retail en horeca en zorg. Wij moeten zorgen dat ook in de toekomst voldoende goed opgeleide arbeidskrachten beschikbaar zijn voor de diverse bedrijven. Daarvoor is een ontokerde aanpak noodzakelijk tussen de spelers op de arbeidsmarkt t.w. onderwijsinstellingen, ondernemingen, overheden en overige partijen. Extra aandachtspunt is de doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt en de verantwoordelijkheid voor de mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Een extra impuls ten behoeve van een wijkgerichte aanpak van het dagelijks onderhoud is absoluut noodzakelijk.

4.13. Duurzaamheidsbeleid.

Kern van onze visie op duurzaamheid is het in 2009 aangenomen duurzaamheidsplan 2008-2016. Uit het hier vastgestelde ambitieniveau “Klimaatakkoord” volgen de te nemen maatregelen voor de komende jaren. Dit betekent dat wij als GOB op een aantal deelgebieden de volgende doelen nastreven.

- Op het gebied van de gemeentelijke organisatie dienen vanaf 2015 de inkoop voor 100% duurzaam te zijn
- Op het gebied van duurzame energie is nog een lange weg te gaan. Via een aandeel van 11% duurzaam energiegebruik in Sittard-Geleen in 2011 hopen wij in 2015 een aandeel van 15% hierin te bereiken. Hierbij worden wij geholpen door een kort geleden mede door het GOB ingediende en raadsbreed aangenomen motie op de geplande duurzame energiecentrale Limburg bij Nedcar geplaatst te krijgen.
- Via het plan Koersvast dat kortgeleden door de raad is vastgesteld, geven wij als GOB een stevige impuls in een duurzame economie. Dit betekent concreet dat wij investeringen voorstellen die de economische bedrijvigheid aanjagen en als eindresultaat het energiegebruik verlagen (Less-regeling, binnenklimaat scholen).
- Op het gebied van mobiliteit zijn al grote vorderingen gemaakt. Veel verkeersmaatregelen in het kader van een dynamisch verkeersmanagement hebben er voor gezorgd dat onze luchtkwaliteit al een flink stuk is verbeterd. Er zijn echter nog enige knelpunten in onze stad waarvoor wij ons als GOB willen inzetten om tot een oplossing te komen. Een van de instrumenten daarbij is het instellen van milieuzones. Wij streven ernaar dat in 2010 tot uitvoering te laten komen. Door het weren van vervuילend vrachtverkeer uit onze binnensteden zal de luchtkwaliteit voor onze burgers aanzienlijk verbeteren. Bijkomend voordeel is de grotere verkeersveiligheid die gepaard gaat met het verminderen van vrachtverkeer in die straten waar dat niet strikt noodzakelijk is.

4.14. Monumentenbeleid.

Bij het verder vorm geven van het monumentenbeleid in de gemeente, dient de Federatie Historie Sittard-Geleen-Born als belangrijk adviesorgaan nadrukkelijk worden te betrekken. Suggesties zoals een integrale portefeuille, voldoende budget, vertegenwoordiging in de monumentencommissie, voorwaarden ter voorkoming van verkrotting, bevordering van toerisme op basis van het cultuur historisch erfgoed, handhaving etc. dienen hierbij betrokken te worden.

4.15. Zwerfafval

In Sittard-Geleen wordt veel aandacht besteed aan zwerfafval. Met medewerking van het verenigingsleven (o.a scouting) en schooljeugd wordt eenmaal per jaar zwerfafval in de gemeenten opgehaald. Dit educatieve project wordt in de toekomst voortgezet om de jeugd bewust te maken van de gevolgen van zwerfafval in de openbare ruimte. De gemeente blijft actief in het participeren van projecten op het gebied van zwerfafval om zodoende inwoners bewust te maken van een schone en opgeruimde woon- en leefomgeving

5. SOCIAAL BELEID.

5.1. WMO

De Welzijnswet, de Wet voorzieningen gehandicapten en een deel van de AWBZ zijn per 1 januari 2007 opgegaan in de WMO. De WMO is een brede participatiewet: iedereen moet kunnen meedoen. De wet komt voort uit het besef dat de ondersteuning van mensen met een beperking vanuit een andere optiek benaderd moet worden, vanuit het verstrekken van voorzieningen naar het compenseren van beperkingen. De wet schrijft niet voor hoe gemeenten aan compensatie vorm moeten geven. Dit betekent een vraaggerichte aanpak zodat recht kan worden gedaan aan de specifieke situatie van de burger. Tegelijkertijd zal een groter beroep worden gedaan op de eigen mogelijkheden en de kracht van de omgeving.

In 2009 is de functie begeleiding uit de AWBZ geschrapt. Een klein deel van het bespaarde bedrag is naar gemeenten gegaan ter leniging van het ergste leed. Op 1 januari 2010 wordt een wijziging van de WMO van kracht: aanbieders van huishoudelijke hulpen mogen alleen met vaste krachten werken. Goede informatieverstrekking naar de burgers is hierbij van belang, zodat keuzes voor een alfahulp of een persoonsgebonden budget welbewust worden gemaakt.

De WMO heeft tot gevolg gehad dat veel gemeenten een andere werkwijze zijn gaan hanteren bij het afhandelen van aanvragen. De gemeente kijkt samen met de burger op welk terrein er problemen zijn en samen wordt nagegaan welke oplossing voorhanden is. Ook oplossingen in de privé-sfeer en inzet van een vrijwilliger komen dan aan de orde.

De WMO betekent een verandering in werkwijze bij gemeente en een andere benadering naar de burger. De burger dient hierover goed geïnformeerd te worden. Aandachtspunten zijn meer inzet van thuiszorgorganisaties bij voorzieningen voor de cliënten, korte afhandelingstermijnen van aanvragen en het honoreren van aanvragen voor woonvoorzieningen zodat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

5.2. Vrijwilligers en organisaties.

Vrijwilligers zijn het cement van onze samenleving. Belangeloos zetten zij zich in op allerlei gebieden. Vrijwilligers zorgen voor sociale samenhang in de maatschappij en zorgen ervoor dat andere mensen zelfredzaam zijn en kunnen blijven deelnemen aan de maatschappij.

Ook binnen de WMO speelt vrijwilligerswerk een rol in verschillende sectoren (jeugd, onderwijs, sport, etc.).

Het jaar 2011 is uitgeroepen tot Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk met als doel Promotie en Ondersteuning voor vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet in de Europese Unie. Dit biedt mogelijkheden het vrijwilligersbeleid nieuwe impulsen te geven.

Het GOB is van mening dat de gemeente aandacht dient te besteden aan het vieren van het Europese jaar. Hiervoor dient in ieder geval een contactpersoon te worden benoemd. Het is van belang dat het vrijwilligerswerk op een positieve manier onder de aandacht wordt gebracht en wordt gepromoot.

Daarnaast vindt het GOB het van belang dat de inzet van vrijwilligers blijvend wordt gestimuleerd. Daartoe dienen zodanige voorwaarden geschapen te worden dat dit ook mogelijk is. Het GOB denkt hierbij niet alleen aan een digitale ondersteuning van vrijwilligers, maar vooral ook aan persoonlijke begeleiding daar waar deze behoefte bij de vrijwilligers bestaat. Daartoe dient een permanente ondersteuningsstructuur, waar kennis en ervaring wordt gebundeld en waar een goede informatievoorziening plaatsvindt, te worden opgebouwd. Daarnaast moet de bureaucratie voor vrijwilligers worden aangepakt.

Ook is van belang dat nieuwe doelgroepen van vrijwilligers worden aangeboord. Te denken valt aan de jongeren en ouderen. Betrek daarom jongeren blijvend bij de maatschappelijke stage die in 2011 wettelijk verplicht wordt en ontsluit het potentieel van ouderen. Dit is hard nodig, gezien de vergrijzing. Extra aandachtspunt is het instellen van een fysiek loket ten behoeve van de ondersteuning en facilitering van verenigingen en instellingen.

5.3. Senioren

In de komende jaren zal het aantal ouderen alleen maar toenemen, zowel in absolute als in relatieve zin. Extra aandacht voor deze doelgroep is dan ook gerechtvaardigd. Niet alleen in het kader van de WMO, waarbij het gaat om het welzijn van de ouderen, maar ook in het kader van de ouderengezondheidszorg, waarin met name de preventieve zorg een rol speelt.

Uitgangspunt dient te zijn dat ouderen zoveel mogelijk actief participeren in de samenleving en dat isolement in een zo vroeg mogelijk stadium gesignaleerd wordt. Het GOB is van mening dat hiervoor vrijwilligers ingezet dienen te worden, met name de ouderen zelf. Daarnaast is het van belang dat centraal gesteld wordt hetgeen ouderen zelf wenselijk vinden; dus geen betutteling meer van bovenaf.

Het GOB vindt het verder van belang dat senioren zo lang en comfortabel mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen door een samenhangend aanbod in welzijn, zorg en wonen. Hiervoor is van belang dat gekeken wordt naar de mogelijkheden een deel van de bestaande woningen aan te passen zodat meer voor senioren geschikte woningen ontstaan. Ook nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de zogenaamde kangerowoningen, dienen te worden onderzocht.

Daarnaast dienen voorzieningen uitgebreid en ontwikkeld te worden om mensen in de gelegenheid te stellen thuis te blijven wonen. Voorzieningen dienen eenvoudig te verkrijgen te zijn, eventueel zonder tussenkomst van de gemeente. Wachtlijsten voor voorzieningen dienen te worden aangepakt en te worden verkort. Maatwerk dient het uitgangspunt te zijn.

Senioren moeten het aanbod van voorzieningen, producten en activiteiten goed weten te vinden. Het is noodzakelijk om meer en duidelijker te informeren en deze centraal vanuit de wijken aan te bieden.

Het GOB vindt het van belang dat in het kader van het ouderenbeleid de gemeente dient te stimuleren dat gebruik wordt gemaakt van de ervaring en kennis van senioren.

5.4. Jongeren

Het GOB ondersteunt het jeugd- en jongerenbeleid van de gemeente Sittard-Geleen. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Met de aankomende ontgroening is het absoluut noodzakelijk om voldoende voorzieningen op wijk- en stedelijke niveau beschikbaar te hebben. Extra aandacht verdient het aantal speelvoorzieningen op wijk- en stadsdeelniveau. In alle wijken dienen voldoende speelvoorzieningen aanwezig te zijn. Op stedelijk niveau is in het kader van het cultuurbeleid van de stad een perspectief gegeven op voorzieningen, zoals een poppodium of een discotheek. Uitermate belangrijk is het bereik van de jongeren in onze stad. Moderne communicatiemiddelen dienen daarvoor ingezet te worden.

5.5. Armoedebeleid

Gemeenten hebben een belangrijke rol in het bestrijden van armoede. In de eerste plaats zijn ze verantwoordelijk voor het verstrekken van bijstand, waaronder de bijzondere bijstand en in de tweede plaats door het ontwikkelen van initiatieven op het gebied van inkomensondersteuning en participatiebevordering. Er zijn verschillende instrumenten om de zorgplicht die de gemeente heeft om leefsituatie en het toekomstperspectief van kwetsbare burgers te verbeteren. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de individuele bijzondere bijstand en de schuldhulpverlening.

Geconstateerd wordt dat het aantal burgers met problematische schulden toeneemt. Ook het beroep op de voedselbanken neemt toe.

Op het gebied van de schuldhulpverlening wordt landelijk gewerkt aan een wettelijke regeling, waarin de gemeente een taak krijgt om integraal beleid te ontwikkelen. In dat kader dient niet alleen gekeken te worden naar het oplossen van de schulden maar ook naar de onderliggende problemen.

Veel mensen hebben recht op aanvullende inkomensvoorzieningen. Het GOB is van mening dat de gemeente zich moet blijven inzetten om de laagste inkomens te wijzen op de diverse mogelijkheden voor tegemoetkomingen. Niet alleen voor de tegemoetkomingen die door de gemeente worden verstrekt, maar de diverse toeslagen die bijvoorbeeld door de belastingdienst worden verstrekt. Hierbij is van belang potentiële aanvragers actief te benaderen en concreet te ondersteunen.

De beste manier echter om armoede te bestrijden is zoveel mogelijk mensen aan een baan te helpen, dan wel perspectief te bieden op een baan. Werk leidt immers tot integratie en sociale acceptatie. Bij de verdere uitwerking van het armoedebeleid dient het Sociaal Overleg intensiever betrokken te worden. Goede suggesties zoals experimenten, voorschotbeleid, inhouding van premie zorgverzekering, communicatie en burgerparticipatie, dienen bij de uitvoering van het armoedebeleid betrokken te worden.

5.6. Maatschappelijke opvang

Het GOB wil zich blijven inzetten voor een sociaal maatschappelijk aanvaardbare opvang voor dak- en thuislozen. Deze dient niet beperkt te blijven tot symptoombestrijding. Het GOB is van mening dat het beleid gericht dient te zijn op een structurele oplossing van de diverse individuele gevallen. Ook voor de verslaafdenzorg geldt dat deze zich niet dient te beperken tot de eerste opvang, maar dat er naar structurele oplossingen gezocht dient te worden.

Gedwongen afkickprogramma's wijst het GOB niet op voorhand af.

Met betrekking tot de huisvesting vindt het GOB het belangrijk dat er ondersteuning dient te worden geboden bij het zoeken naar een geschikte nieuwe locatie voor inloophuis "Bie Zefke".

Daarnaast is van belang dat onderzocht dient te worden of er mogelijkheden bestaan voor tijdelijke opvang voor jongeren alsmede een structurele voorziening voor oudere verslaafden.

De gemeente dient ook het voortouw te nemen bij samenwerking tussen de diverse instellingen, zoals woningbouwcorporaties, zorginstellingen, hulpverlenende instanties en politie.

5.7. Prestatieafspraken woningbouwcorporaties

Het GOB blijft zich inzetten voor het maken van prestatieafspraken met woningbouwcorporaties over kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwopgaven, aspecten als woningtoewijzing, belangenorganisaties, overheveling van beheer van woonwagencentrales en over aspecten als leefbaarheid e.d. Corporaties en gemeente hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de leefbaarheid in de wijken, kernen en dorpen in onze stad.

5.8. Gezondheidszorg

Vanaf 1 december 2008 is de wet Publieke Gezondheid (WPG) in werking getreden. Deze wet regelt de rol van de gemeente op het gebied van infectieziektebestrijding, gezondheidsbevordering en jeugdgezondheidszorg. De gemeente dient beleid te voeren met als doel de gezondheid van de inwoners in preventieve zin te bevorderen. Het GOB is van mening dat een politiek onafhankelijk adviesorgaan ingesteld dient te worden met het doel om de gezondheidstoestand van de inwoners in beeld te brengen en te houden. Bemensing van dit adviesorgaan kan plaatsvinden door huisartsen, GGD, ziekenhuis en andere zorginstellingen. Dit adviesorgaan kan ook gevraagd en ongevraagd advies geven over aanpalende beleidsterreinen, zoals fijnstofproblematiek en werkomstandigheden. De samenwerking met alle gezondheidsinstellingen dient geïntensiveerd te worden met het doel om de effectiviteit van het preventief gezondheidsbeleid te vergroten.

5.9. Onderwijs.

Onze stad geniet grote bekendheid als onderwijsstad in de regio. Het compleet pallet van onderwijs is hier beschikbaar in de vorm van lager, middelbaar en hoger beroepsonderwijs. Extra aandacht verdient de doorlopende leerlijn VMBO-MBO en de clustering van het hoger beroepsonderwijs in de Dobbelsteen, het centrum van Sittard. Het GOB ondersteunt eveneens de totstandkoming van de nieuwe Educatieve Hoge School in de Dobbelsteen. Belangrijke impuls is de komst van een dependance van de universiteit Maastricht op het Chemelot complex. Verdere uitbouw van de onderwijsleergangen afgestemd op de behoefte van de ondernemers in de regio wordt door het GOB van harte ondersteund. Extra aandachtspunt is de verkeersveiligheid rondom scholen.

5.10. Mondiaal beleid

Mondiaal beleid kan worden omschreven als door bewustmaking en realisatie van projecten bijdragen aan een rechtvaardige, vreedzame, duurzame, veilige en tolerante samenleving en bestrijkt o.a. de thema's: ontwikkelingssamenwerking, internationale contacten, multiculturele samenleving, mensenrechten, discriminatie, racisme en intolerantie, duurzame ontwikkeling, mondiaal milieu, vrede en veiligheid.

Gedragsverandering en bijstelling van beleid zijn hard nodig om sociale rechtvaardigheid en duurzaamheid te bewerkstelligen. De gemeente dient hier een belangrijke rol in te spelen samen met bedrijven en maatschappelijke instellingen. De gemeente Sittard-Geleen heeft hierin ook al een aantal stappen ondernomen en is bijvoorbeeld al hard op weg om Fair-Trade gemeente te worden.

Het GOB is van mening dat het mondiaal beleid op lokaal niveau verder vorm gegeven dient te worden, waarbij de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft door bijvoorbeeld de gemeentelijke gelden duurzaam te beleggen alsmede het gemeentelijke inkoopbeleid volledig duurzaam te maken.

Naast het thema duurzaamheid is verder van belang dat bindingsactiviteiten tussen de verschillende bevolkingsgroepen worden ondersteund. Ook fondsenwerving en educatieve activiteiten door bedrijven en lokale organisaties ten behoeve van projecten in ontwikkelingslanden dienen door de gemeente te worden ondersteund.

Daarnaast dient de gemeente de bewoners actief te informeren over de gemeentelijke activiteiten m.b.t. de thema's van het mondiale beleid, teneinde de bewustwording van de burgers te vergroten.

5.11. Gesubsidieerde instellingen

Op het gebied van welzijn en zorg heeft de gemeente een regierol met betrekking tot het in onderling verband brengen van voorzieningen en activiteiten. Hiertoe heeft de gemeente een subsidierelatie met diverse instellingen. De gesubsidieerde activiteiten dienen te worden uitgevoerd overeenkomstig de door de gemeente beoogde en vooraf vastgelegde doelstellingen.

Instellingen die in opdracht van en op kosten van de gemeente actief zijn op het gebied van zorg en welzijn worden geacht op een verantwoorde manier met overheidsgeld om te gaan. Dit vergt een heldere en zakelijke relatie, waar de gemeente ervoor dient te zorgen dat het aanbod van diensten van de instellingen aansluit op de wensen van de burgers.

In deze context is van belang dat niet alleen gekeken wordt naar de activiteiten die een dergelijke instelling uitvoert en die door de gemeente worden gesubsidieerd, maar ook dat gekeken wordt of de maatschappelijke doelstellingen die de gemeente in haar beleid opneemt worden gehaald. Het GOB is van mening dat dit nog onvoldoende zichtbaar is. De vraag is dan ook gerechtvaardigd of door de gekozen structuur c.q. wijze van subsidiëring inzichtelijk is wat de maatschappelijke effecten zijn van de gesubsidieerde activiteiten. Het GOB vindt het van belang dat dit nader onderzocht wordt. Het GOB sluit een heroriëntatie met betrekking tot de rol van de gemeente en de instellingen in dat verband niet op voorhand uit.

Daarnaast vindt het GOB dat de gemeente zich niet alleen moet richten op gesubsidieerde instellingen maar dient ook het particulier initiatief actief te worden ondersteund.

6. SAMENWERKING OP (EU)REGIONAAL EN ZUID-LIMBURGS NIVEAU.

De gemeente Sittard-Geleen vervult in regionaal verband een duidelijke centrumfunctie. Op het gebied van werkgelegenheid, arbeidsmarkt, landschap, ruimtelijke ordening etc. heeft Sittard-Geleen een voortrekkersrol. Een en ander is onder meer vorm gegeven in de regiovisie Westelijke Mijnstreek. Daarin zijn de volgende thema's uitgewerkt t.w. innovatieve bedrijvigheid, (top)sport, herstructurering en landschap.

Daarnaast wordt ook steeds meer de samenwerking gezocht op het gebied van operationele taken, zoals werkbedrijf openbare ruimte, afvalinzamelbedrijf, inkoop, sociale werkvoorziening, vrijetijdseconomie, parkmanagement bedrijfsterreinen, regionaal historisch centrum etc.

De politieke groepering GOB is daarom met een drietal lokale partijen in Beek, Schinnen en Stein de samenwerking aangegaan met het doel deze grensoverschrijdende aangelegenheden af te stemmen. Daarbij is uitgangspunt de eigen identiteit van de diverse gemeenschappen in de vier gemeenten. Het GOB is tegenstander van een nieuwe herindeling, omdat een goede samenwerking een prima alternatief is. Daarvoor is het wel noodzakelijk om te komen tot een adequate uitvoeringsorganisatie, die samenwerking in de regio als leidraad van handelen heeft.

Verder vervult de gemeente Sittard-Geleen een belangrijke rol in het Stedelijke Netwerk Zuid-Limburg. Een samenwerkingsverband van de gemeenten Heerlen, Maastricht, Sittard-Geleen en de provincie Limburg. In deze samenwerking wordt aangesloten bij de rijksagenda en wordt gezamenlijk projecten ondersteund op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu en mobiliteit, economie en arbeidsmarkt en cultuur. Op basis van een recente evaluatie is het GOB van mening dat deze samenwerking een nieuwe impuls nodig heeft. Ook hier kan aansluiting worden gezocht bij een adequate uitvoeringsorganisatie.

Tenslotte is de gemeente Sittard-Geleen gelegen op het smalste stukje Nederland met aan weerszijden België en Duitsland. Het GOB constateert steeds meer dat belangrijke economische spelers acteren op wereldniveau en dat daarvoor grenzen niet van belang zijn. Het is daarom zaak dat de samenwerking binnen de ELAT (Eindhoven-Luik-Aken-Triangle) geïntensiveerd dient te worden door middel van een verbreding van de Technologische Topregio op Zuid-Nederlands niveau.

Alhoewel sprake is van een Europese Gemeenschap, is er nog steeds geen eenduidigheid in allerlei regels. Veel Belgen werken in Nederland en veel Nederlanders wonen in België en Duitsland. De commissie Hermans heeft in haar rapport over deze grensoverschrijdende problematiek oplossingsrichtingen aangegeven om te komen tot een meer samenhangende benadering.

De uitdaging voor de komende jaren is daarin gelegen dat deze problematiek wordt aangepakt. Op economisch gebied is een euregionale aanpak dringend vereist. Voorbeelden zijn de auto-industrie, de logistieke problematieken, het kooptoerisme, recreatie e.d. Het GOB is van mening dat de gemeente Sittard-Geleen meer moet investeren in de euregionale samenwerking. Demografische ontwikkelingen, die ook in deze regio zich voltrekken, noodzaken een meer samenhangende grensoverschrijdende visie op de diverse beleidsterreinen.

7. FINANCIËEL PERSPECTIEF.

De gemeente Sittard-Geleen had een sluitende meerjarenbegroting en heeft repressief toezicht van het provinciaal bestuur. Echter de huidige economische crisis heeft tot gevolg dat een extra beslag wordt gelegd op het weerstandsvermogen. Het stijgend aantal werklozen, het stilliggen van de bouw van nieuwe woningen en het terughoudend investeringsgedrag van bedrijven, leiden tot behoorlijke negatieve financiële consequenties.

Als gevolg van deze crisis heeft het kabinet extra maatregelen getroffen, die leiden tot een verhoging van het financieringstekort. Dit zal ongetwijfeld leiden tot verdere bezuinigingen op de uitkering aan gemeenten.

Daarom is het noodzakelijk, gelet op de vele kansen in de gemeente Sittard-Geleen, dat nadere afspraken worden gemaakt met het provinciaal bestuur over extra financiële middelen ten behoeve van de diverse projecten in de gemeente.

Verder dient de gemeente te komen tot een nadere focus op prioriteiten. Niet alles kan. Het ambitieniveau dient aangepast te worden.

De politieke groepering GOB is van mening dat deze herprioritering ook gepaard dient te gaan met een afbouw van de overhead binnen de gemeente. De eerste cijfers geven aan dat het aantal ondersteunende functies in verhouding tot andere vergelijkbare gemeenten aan de hoge kant zijn. Een nader onderzoek dient hierover uitkomst te bieden.

Ten aanzien van het belastingniveau is het GOB van mening dat het bestaande beleid moet worden doorgetrokken. Dit betekent een terughoudend belastingbeleid. Het beleid zal erop gericht moeten zijn om het niveau van de OZB zo laag mogelijk te houden. Ten aanzien van de belasting op dienstverlening, zoals rioolrechten, afvalstoffenheffing en leges, is het GOB van mening dat het kostenniveau middels efficiënter werken verlaagd dient te worden.